

Kilde: Danmarks Nationalbank – kvartalsoversigt, august 1982.

Rentebeskatning

På baggrund af renteskatteudvalgets betænkning gav ministeren for skatter og afgifter i maj folketinget en redegørelse for regeringens foreløbige overvejelser om en skattereform med omfattende ændringer i den skattemæssige behandling af renter og andet kapitalafkast. Den nærmere udformning af regeringens planer forelå ikke offentliggjort medio august.

Indgreb i rentebeskatningen kan få vidtrækkende konsekvenser for det finansielle system og kræver grundig overvejelse og forberedelse. For så vidt man ved en skattereform opnår en indsnævring af forskellene i marginalskat af kapitalafkast og en højere grad af symmetri i indkomstopgørelsen, vil det effektivisere de finansielle markeder og fremme mulighederne for en markedsorienteret pengepolitik.

Det har medvirket til balanceproblemerne i dansk økonomi, at rentefradragsretten ved høj marginalskat under inflation indebærer meget lave eller endog negative reale låneomkostninger efter skat. Ved at sænke marginalsattesatsen for personers kapitalafkast og dermed reducere den skattemæssige godtgørelse for renteudgifter kan man mindske tilskyndelsen til gældsætning. Af hensyn til de personer, der har påtaget sig store renteudgifter i henhold til den gældende fradragsret, bliver der imidlertid behov for en overgangsordning af nogle års varighed.

En meget betydelig del af de indenlandske renteindtægter fra bl.a. statslån bliver i øjeblikket ikke beskattet. Af statsfinansielle grunde forekommer det nødvendigt at inddrage renteafkastet i livsforsikringsselskaber og pensionskasser under en form for beskatning, men det bør ske i langfristet perspektiv med sigte på en samfundsøkonomisk holdbar balance mellem pensionsbidrag og pensionsdækning. Der savnes endnu et beslutningsgrundlag for indgreb i disse komplicerede

sammenhænge, som kun i begrænset omfang har kunnet belyses i renteskatteudvalgets betænkning.

Man må endvidere gøre sig klart, at provenuet af en skat på pensionsmidlernes afkast foreløbig kun er anvendeligt til at nedbringe statens underskud og dermed behovet for at sælge statspapirer, idet en sådan skat må antages ikke umiddelbart at have efterspørgselsbegrænsende virkninger.

Det er forholdet mellem rente, inflationstakt og indkomstudvikling over meget lange perioder, indtil 40–60 år, som bestemmer, hvilken pensionsdækning i procent af slutlønnen der kommer ud af et vist pensionsbidrag i de erhvervsaktive år. I de seneste år har obligationsrenten oversteget stigningstakterne for såvel priser som lønninger meget betydeligt, men en beskatning af pensionsmidlernes afkast bør næppe tilrettelægges ud fra en antagelse om, at denne situation varer ved. Man har tidligere set en høj realrente af nogle års varighed, men gennemsnittet over lange perioder har ligget på et væsentlig mere beskedent niveau.

På denne baggrund kunne det få særdeles vidtrækkende konsekvenser at underkaste renten af pensionsmidler placeret i traditionelle obligationer en nominalistisk beskatning, som ikke skelner mellem realrenten og det inflationskompenserende element, der ikke har karakter af indkomst i realøkonomisk forstand. En sådan beskatnings reale virkninger ville ganske bero på konstellationen af rente og inflationstakt, og med en skattesats på f.eks. 40–45 pct. kunne skatten virke meget hårdt under forhold, der blot afviger begrænset fra de i øjeblikket for nyplaceringer gældende. Man må være opmærksom på behovet for at opretholde et vist incitament til langfristet pensionsopsparing i bunden form.